

36

"WAY2WEB SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ
ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ"
SPÓŁKA KOMANDYTOWA
42-400 ZAWIERCIE
ul. Technologiczna 15
NIP: 649-228-99-88

ZGŁOSZENIE ZAINTERESOWANIA PRACAMI NAD PROJEKTEM - ZGŁOSZENIE ZMIANY DANYCH*		
W sprawie ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (projekt z dnia 14 czerwca 2017r.)		
A. OZNACZENIE PODMIOTU ZAINTERESOWANEGO PRACAMI NAD PROJEKTEM		
1. Nazwa/imię i nazwisko** „WAY2WEB SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ” SPÓŁKA KOMANDYTOWA		
2. Adres siedziby/adres miejsca zamieszkania** Ul. Technologiczna 15, 42-400 Zawiercie		
3. Adres do korespondencji i adres e-mail Jak wyżej, surowiecmagdalena@yahoo.com		
B. WSKAZANIE OSÓB UPRAWNIONYCH DO REPREZENTOWANIA PODMIOTU WYMENIONEGO W CZĘŚCI A W PRACACH NAD PROJEKTEM		
Lp.	Imię i nazwisko	Adres
1	Tomasz Knysak	Jak wyżej
2		
3		
4		
5		
C. OPIS POSTULOWANEGO ROZWIĄZANIA PRAWNEGO, ZE WSKAZANIEM INTERESU BĄDĄCEGO PRZEDMIOTEM OCHRONY		
Komentarze do projektu ustawy o zmianie ustawy o podatku akcyzowym (Projekt z dnia 14 czerwca 2017 r.), (dalej „Projekt”) W imieniu przedsiębiorcy „WAY2WEB SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ” SPÓŁKA KOMANDYTOWA prowadzącego działalność gospodarczą w sektorze papierosów elektronicznych pozwalam sobie przedstawić komentarze do Projektu i zwrócić uwagę na szereg zastrzeżeń natury formalno-prawnej, ekonomicznej oraz społecznej. Poniższe uwagi i komentarze mają charakter wstępny i zastrzegam sobie prawo do przedstawienia dalszych uwag, raportów i analiz na potwierdzenie wskazanego poniżej stanowiska. 1. Ogólne spostrzeżenia: W ocenie skutków regulacji („OSR”) Projektu wskazano, że: „Używanie przez konsumentów wyrobów nieopodatkowanych akcyzą odbywa się kosztem konsumpcji opodatkowanych akcyzą tradycyjnych wyrobów tytoniowych. Zatem wprowadzenie opodatkowania płynu do papierosów		

elektronicznych i wyrobów nowatorskich ma na celu zapewnienie analogicznego traktowania podatkowego wyrobów substytucyjnych względem tradycyjnych wyrobów tytoniowych". Przyjmując to założenie Ministerstwa Finansów musimy zwrócić uwagę, że Projekt w aktualnym kształcie w sposób rażący uprzywilejowuje producentów wyrobów tytoniowych oraz producentów wyrobów nowatorskich. Wnikliwa lektura projektu sugeruje, że beneficjentem Projektu staną się jedynie wielkie koncerny tytoniowe określane często w USA, czy Wielkiej Brytanii jako „Big Tobacco” (PMI, BAT, JTI), a poszkodowani zostaną mali i średni polscy przedsiębiorcy, co zostanie wykazane poniżej. Z tego względu Projekt wymaga istotnych zmian i przywrócenia równowagi w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej pomiędzy podmiotami. Projekt w obecnej formie nie przyniesie założonych wpływów do budżetu, zniszczy wielu polskich przedsiębiorców, a jedynymi podmiotami, które skorzystają będą duże koncerny tytoniowe przygotowane do tej legislacji.

2. Uwagi szczegółowe

A. Płyn do papierosów elektronicznych

Projekt definiuje płyn do papierosów elektronicznych, jako „*roztwór wykorzystywany w papierosach elektronicznych, zarówno z nikotyną jak i bez nikotyny, w tym baza do tego roztworu zawierająca glikol lub glicerynę*”. Taki sposób zdefiniowania płynu do papierosów elektronicznych budzi poważne zastrzeżenia natury materialnej i formalnej. W uzasadnieniu Projektu oraz w OSR wskazano, że „*Papierosy elektroniczne, w których wykorzystuje się, w celu spożycia pary, płyny zawierające nikotynę lub płyny beznikotynowe, stanowią substytut tradycyjnych wyrobów tytoniowych*”. Trudno jest zgodzić się z hipotezą jakoby płyn bez nikotyny stanowił substytut tradycyjnego wyrobu tytoniowego. Podstawowym powodem sięgania po wyrób tytoniowy, czy płyn do papierosa elektronicznego jest zawarta w nim nikotyna. To nikotyna jest substancją powodującą uzależnienie oraz inicjuje działania stymulujące, co powszechnie uznaje się za główny powód, dla którego palenie tytoniu sprawia przyjemność. Papieros elektroniczny, w którym wykorzystuje się w celu spożycia pary płyny beznikotynowe w żadnym razie nie może zatem, stanowić substytutu tradycyjnego wyrobu tytoniowego, ponieważ nie powoduje uzależnienia, a co jeszcze bardziej istotne stanowi dla wielu konsumentów szansę na wyjście z nałogu palenia tytoniu, czy wdychania płynu zawierającego nikotynę. Wdychanie pary z płynu nie zawierającego nikotyny, a zawierającego wyłącznie glikol, glicerynę i aromat jest znacząco mniej szkodliwe z punktu widzenia zdrowia konsumenta, pozwala mu na rzucenie nałogu palenia tytoniu przy jednoczesnym utrzymaniu nawyku wdychania i wydychania pary.

W naszej ocenie ustawowa definicja płynu do papierosów elektronicznych powinna odnosić się wyłącznie do roztworu wykorzystywanego w papierosach elektronicznych zawierającego nikotynę. Definicja płynu do papierosów elektronicznych w Projekcie powinna być jak najbliższa definicji zawartej w Art. 2. pkt 18

D. ZAŁĄCZONE DOKUMENTY		
1	KRS SPÓŁKI „WAY2WEB SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ” SPÓŁKA KOMANDYTOWA	
2	KRS SPÓŁKI WAY2WEB SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	
3		
4		
5		
6		
7		
8		
E. Niniejsze zgłoszenie dotyczy uzupełnienia braków formalnych/zmiany danych** zgłoszenia dekonanego dnia (podać datę z części F poprzedniego zgłoszenia)		
F. OSOBA SKŁADAJĄCA ZGŁOSZENIE		
Imię i nazwisko	Data	Prezes Zarządu
Tomasz Knysak	03.07.2017r.	<i>Tomasz Knysak</i> Tomasz Knysak
G. KLAUZULA ODPOWIEDZIALNOŚCI KARNEJ ZA SKŁADANIE FAŁSZYWYCH ZEZNAN		
Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia <i>Tomasz Knysak</i> (podpis)		

- * Jeżeli zgłoszenie nie jest składane w trybie art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, treść: "- Zgłoszenie zmiany danych" skreśla się.
- ** Niepotrzebne skreślić.

Pouczenie:

1. Jeżeli zgłoszenie ma na celu uwzględnienie zmian zaistniałych po dacie wniesienia urzędowego formularza zgłoszenia (art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa) lub uzupełnienie braków formalnych poprzedniego zgłoszenia (§ 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22 sierpnia 2011 r. w sprawie zgłaszania zainteresowania pracami nad projektami aktów normatywnych oraz projektami założeń projektów ustaw (Dz. U. Nr 181, poz. 1080)), w nowym urzędowym formularzu zgłoszenia należy wypełnić wszystkie rubryki, powtarzając również dane, które zachowały swoją aktualność.

2. Część B formularza wypełnia się w przypadku zgłoszenia dotyczącego jednostki organizacyjnej oraz w sytuacji, gdy osoba fizyczna, która zgłasza zainteresowanie pracami nad projektem założeń projektu ustawy lub projektem aktu normatywnego, nie będzie uczestniczyła osobiście w tych pracach.

3. W części D formularza, stosownie do okoliczności, uwzględnia się dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa, a także pełnomocnictwa do wniesienia zgłoszenia lub do reprezentowania podmiotu w pracach nad projektem aktu normatywnego lub projektu założeń projektu ustawy.

4. Część E formularza wypełnia się w przypadku uzupełnienia braków formalnych lub zmiany danych dotyczących wniesionego zgłoszenia.

papierosach elektronicznych,

2. Art. 99b.3 i 4 otrzymują następujące brzmienie:

3. Stawka akcyzy na płyn do papierosów elektronicznych wynosi:

- 1) 0 zł za każdy mililitr w 2019 r.
- 2) 0,05 zł za każdy mililitr w 2020 r.
- 3) 0,10 zł za każdy mililitr w 2021 r.
- 4) 0,15 zł za każdy mililitr w 2022 r. i kolejnych latach

4. W przypadku produkcji, o której mowa w ust. 1, niezgodnej z art. 47, stawka akcyzy na płyn do papierosów elektronicznych wynosi dwukrotność stawki akcyzy za każdy mililitr.

3 w art. 136 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

1. Podmiot obowiązany do oznaczania znakami akcyzy wyrobów spirytusowych, wyrobów winiarskich lub wyrobów nowatorskich jest obowiązany, w okresie 24 miesięcy od dnia otrzymania znaków, nanieść je na opakowania jednostkowe wyrobów spirytusowych, wyrobów winiarskich lub wyrobów nowatorskich, a w przypadku importu i nabycia wewnątrzwspólnotowego - sprowadzić na terytorium kraju wyroby spirytusowe, wyroby winiarskie lub wyroby nowatorskie, oznaczone tymi znakami.

2. Po upływie terminu, o którym mowa w ust. 1, znaki akcyzy tracą ważność dla podmiotu, który otrzymał je na podstawie decyzji właściwego naczelnika urzędu skarbowego w sprawach znaków akcyzy i nie mogą być nanoszone przez ten podmiot na opakowania jednostkowe wyrobów spirytusowych, wyrobów winiarskich lub wyrobów nowatorskich.”;

Art. 2.

- 1) Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. w zakresie, w jakim dotyczy wyrobów nowatorskich.
- 2) Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2019 r. w zakresie, w jakim dotyczy płynu do elektronicznych papierosów.

Jako przedsiębiorca z sektora papierosów elektronicznych z chęcią przedstawię wszelkie dalsze uwagi lub informacje, w oparciu o naszą wiedzę i doświadczenie, jakie Ministerstwo Finansów mogłoby uznać za przydatne w dalszym toku procesu prawotwórczego tak aby znaleźć rozwiązanie możliwe do wdrożenia oraz pozwalające na funkcjonowanie na rynku wielu, konkurujących ze sobą firm, a nie tylko największych graczy oferujących drogie i mało zróżnicowane produkty, do czego zdaje się dążyć Projekt w obecnym kształcie. Zastrzegam sobie prawo do zgłaszania dalszych uwag, przedstawiania analiz i raportów na poparcie wskazanych wyżej argumentów w toku procesu konsultacyjnego.

Przedmiotem ochrony jest interes przedsiębiorcy („WAY2WEB SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ” SPÓŁKA KOMANDYTOW) prowadzącego działalność gospodarczą w sektorze papierosów elektronicznych polegający na projektowaniu przez Państwo regulacji niemożliwych do spełnienia we wskazanym terminie, dyskryminujących małych i średnich przedsiębiorców wobec światowych koncernów tytoniowych i zagrażających funkcjonowaniu podmiotu na polskim rynku na skutek zbyt wysokich, nowych obciążeń finansowych.

przedsiębiorcy, nieobjęci do tej pory obowiązkiem akcyzowym mieliby zgłosić zapotrzebowanie na znaki akcyzy przed 30 października tego roku na 2018 r. bez ustawy i stosownych przepisów wykonawczych.

Można również wskazać, że projektodawca w OSR powołuje się na konieczność banderolowania ze względu na kontrolowanie produkcji wyrobów. Należy jednak pamiętać, że nowelizacja ustawy z dnia 22 lipca 2016 r. o zmianie ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych narzuciła na producentów płynów do elektronicznych papierosów konieczność rejestracji wszystkich wyrobów zawierających nikotynę. Każdy produkt musiał być poddany szczegółowym analizom laboratoryjnym, a podczas rejestracji uzyskał swój unikalny numer. Ponadto, podmiot dokonujący rejestracji zobowiązany jest do corocznego raportowania w zakresie sprzedanych produktów. Wydaje się zatem, że wyroby te są już szczegółowo kontrolowane przez organy Państwa i jest zapewniona ich odpowiednia jakość, przekładająca się na bezpieczeństwo konsumentów.

Podsumowując, uważamy że proponowany kształt regulacji w zakresie podatku akcyzowego w sposób nieuprawniony uprzywilejowuje producentów wyrobów nowatorskich i największe koncerny tytoniowe zarówno w zakresie stawek podatku akcyzowego jak i możliwości technicznych dostosowania się do projektowanych rozwiązań. Wdrożenie rozwiązań w proponowanym kształcie doprowadzi do upadłości szeregu małych i średnich polskich przedsiębiorców i pogorszy konkurencyjność całego sektora. Dostosowanie się do wymogów Projektu do końca 2017 r. jest dla bardzo wielu podmiotów niewykonalne między innymi z przyczyn czysto technicznych (wymiana urządzeń stosowanych do nowych rodzajów opakowań, dostosowanie budynków do wymogów prowadzenia składu podatkowego), administracyjnych (długotrwały i skomplikowany proces uzyskiwania pozwolenia na prowadzenie składu podatkowego), finansowych (bardzo wysokie koszty dostosowania się do wymogów projektu ustawy) i z uwagi na brak rozporządzeń precyzujących wymagania obecnego projektu co uniemożliwia podjęcie wyprzedzających działań przygotowawczych.

W przypadku wprowadzenia podatku akcyzowego konieczne jest zdefiniowanie płynu do papierosów elektronicznych jako roztworu zawierającego nikotynę, ustalenie racjonalnego poziomu opodatkowania- maksymalnie do 50% stawki akcyzy dla wyrobów nowatorskich, uwzględnienie okresów przejściowych na dostosowanie do wymogów składu podatkowego, ustalenie zerowej stawki akcyzowej, w roku pierwszym po wprowadzeniu obowiązku, ustalenie innego niż banderolowanie sposobu poboru podatku akcyzowego.

Mając na uwadze powyższe proponujemy następujące zmiany w Projekcie:

Art. 1.

1) Art. 2 ust. 1 Punkt 35 otrzymuje brzmienie:

35) płyn do papierosów elektronicznych - roztwór zawierający nikotynę wykorzystywany w

Pociągałoby to jednak za sobą znaczne dodatkowe koszty związane z zaopatrywaniem się w znaki akcyzy (koszty przemieszczania pod specjalnym nadzorem), ich przechowywaniem (skarbiec lub kasy pancerne), nanoszeniem (maszyny i opakowania dostosowane do nakładania znaków akcyzy bądź dodatkowi pracownicy) oraz wypełnianiem wielu innych wymogów formalnych, m.in. o charakterze ewidencyjno-sprawozdawczym. Koszty te w sumie mogą wynosić 50-100 tys. zł. Reasumując, samo wdrożenie systemu akcyzowego dodatkowo obciąży podmioty z branży e-papierosów ogromnymi kosztami. Istnieje wysokie ryzyko, że pomimo objęcia rynku e -papierosów systemem akcyzowym, duża część przedsiębiorstw, nie będąc w stanie poradzić sobie z kosztami oraz obowiązkami administracyjnymi, zdecyduje się pozostać poza oficjalnym obiegiem.

Powyższe stanowi istotny problemem z punktu widzenia małych i średnich przedsiębiorców z sektora papierosów elektronicznych. Pojemność opakowania płynu do papierosów elektronicznych po wejściu w życie nowelizacji ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, która stanowi implementację Dyrektywy wynosi 10 ml. Produkowanych jest setki tysięcy opakowań tego typu. Aktualnie żaden z zakładów produkcyjnych (poza tymi należącymi do koncernów tytoniowych) nie jest przystosowany do oznaczania znakami akcyzy tak małych opakowań. Ponad to, standardowe rozwiązania techniczne zamknięć opakowań jednostkowych nie pozwalają na banderolowanie znakiem akcyzy, a zmiana typu opakowań wiąże się z poważnym i czasochłonnym procesem przystosowania się drukarni oferujących takie opakowania na potrzeby nowych wymogów ustawy akcyzowej i przystosowanie produkcyjnej infrastruktury technicznej producentów płynów do elektronicznych papierosów do nowego typu opakowań.

Wprowadzając akcyzę na płyny do papierosów elektronicznych zawierające nikotynę należałoby rozważyć taki sposób poboru akcyzy, który odpowiadałby opodatkowanemu produktowi. Uważamy, że banderolowanie jest jednym z najgorszych możliwych rozwiązań. Powoduje istotne trudności w zakresie naklejania (wielkość opakowania), pociąga za sobą istotne koszty w zakresie dostosowania linii produkcyjnych, etc. Być może do płynu do papierosów elektronicznych zawierających nikotynę należałoby poszukiwać rozwiązań przyjętych dla producentów piwa, gdzie podstawą opodatkowania jest liczba hektolitrow gotowego wyrobu na 1 stopień Plato, natomiast stawka akcyzy na piwo stanowi kwotę od 1 hektolitru za każdy stopień Plato gotowego wyrobu. W tym kontekście należy zwrócić uwagę, że mali producenci piwa korzystają z szeregu zwolnień w zakresie podatku akcyzowego. Projekt w jakimkolwiek stopniu nie dostrzega różnic pomiędzy producentami płynów do papierosów elektronicznych w Polsce, a zdecydowaną większość z nich stanowią mali i średni przedsiębiorcy.

Abstrahując od ogromnych trudności z przystosowaniem zakładów produkcyjnych do wymogów podatku akcyzowego od 1 stycznia 2018 r. nie jest jasne, jaki kształt miałyby przepisy wykonawcze m.in. w zakresie banderolowania oraz kiedy zostałyby wydane. Nie jest jasne, w jaki sposób mali i średni

akcyzy w historii tego podatku w Polsce. Według danych wskazanych w raporcie Fundacji Republikańskiej (za BAT)⁴ liczba użytkowników papierosów elektronicznych wynosiła 1,5 mln aktywnych użytkowników. Bardzo często są to osoby mniej zamożne, dla których wzrost kosztów 10 ml płynu nawet o kilkaset procent (w tak krótkim czasie) stanowić będzie istotny wydatek budżetowy, a w konsekwencji negatywną postawę wobec produktu i decydentów. Przyjmując, że w ślad za rozwiązaniami przyjmowanymi w innych krajach europejskich wprowadzenie podatku akcyzowego na płyn do papierosów elektronicznych zawierający nikotynę winno być etapowane, a wysokość stawki winna zostać ustalona na jak najniższym poziomie (Łotwa, Serbia). Argumentem przemawiającym za etapowym wprowadzaniem akcyzy jest łatwiejsza akceptacja stopniowego wzrostu cen przez konsumentów. W przypadku drastycznej podwyżki cen konsumenci zrezygnują z legalnych płynów do elektronicznych papierosów, będą szukali tańszych odpowiedników w szarej strefie. Sytuacja taka będzie skutkowała brakiem zakładanych wpływów do budżetu Państwa zarówno z akcyzy jak i z podatku VAT oraz CIT, odprowadzanych przez legalnie działających producentów, których sprzedaż znacząco spadnie. Stopniowe podnoszenie ceny, co pokazuje praktyka rynkowa, przynosi znacznie lepsze efekty i znacząco ogranicza liczbę konsumentów poszukujących tańszych i nielegalnych rozwiązań.

Według OSR Ministerstwo Finansów szacuje wpływy z podatku od płynów do papierosów elektronicznych na poziomie 105 mln złotych (150.000 litrów x 700 zł). Według danych Fundacji Republikańskiej roczny wolumen liquidów to około 300.000 litrów, a rynek ten może rosnąć przy racjonalnym poziomie opodatkowania. W przypadku, gdyby stawka maksymalna podatku wyniosła 150 PLN/litr wówczas przy sprzedaży 1 mln litrów płynu zawierającego nikotynę wpływy do budżetu wyniosłyby 150 mln złotych, a więc przekraczałyby prognozę Ministerstwa. W naszej ocenie zdecydowanie niższa i wprowadzona w sposób racjonalny stawka akcyzy może zwiększyć wpływy budżetowe z tego tytułu. W przeciwnym razie wzrośnie skłonność konsumentów do uciekania w nielegalny przywóz z zagranicy m.in. z krajów, gdzie taki podatek nie został wprowadzony. Na powyższy problem zwraca uwagę samo Ministerstwo Finansów w OSR cytując za Fundacją Republikańską i BAT przykład Włoch, gdzie wpływy budżetowe z tytułu opodatkowania płynu do papierosów elektronicznych szacowano na 86 mln euro, a rzeczywiste wpływy do budżetu z tego tytułu wyniosły 5 mln euro. Istnieje poważne ryzyko, że przy proponowanej stawce 700 złotych za litr wpływy budżetowe nie wzrosną w sposób istotny, a doprowadzi to do rozwoju szarej strefy i upadłości szeregu małych i średnich polskich przedsiębiorców.

4. Banderolowanie wyrobów akcyzowych

Stosownie do raportu Fundacji Republikańskiej: *potencjalne objęcie obowiązkiem zapłaty podatku akcyzowego wiąże się z oznaczaniem znakami akcyzy. Identyfikacja produktów z zapłaconą akcyzą poprzez umieszczanie na nich znaków akcyzy może być niezbędna w celu kontroli akcyzowej.*

⁴ <http://fundacjarepublikanska.org/2016/12/akcyza-e-papierosy/>

stosunkowo drogie np. IQOS kosztuje około 300-400 PLN. Koncerny globalne podają, że koszty poniesione na badania i rozwój np. IQOS sięgały kilku miliardów USD² i obecnie dążą m.in. poprzez niskie opodatkowanie do zwrotu zainwestowanego kapitału także w Polsce. Ze względu na cenę w/w produkty są dostępne dla raczej zamożnych konsumentów. Tym samym zasadniczą wątpliwość budzi propozycja bardzo wysokiego opodatkowania płynu do papierosów elektronicznych w porównaniu do wysokości opodatkowania wyrobów nowatorskich. Zgodnie z propozycją opodatkowania wyrobu nowatorskiego przy przyjęciu najbardziej korzystnej interpretacji dla Skarbu Państwa za każdy kg wyrobu nowatorskiego wyniesie: $141,29 \text{ zł} + (31,41\% \times 501,59 \text{ zł}^3) = 141,29 + 157,55 = 298,84 \text{ zł/kg}$. Tymczasem za 1 litr płynu (1000 ml) do papierosów elektronicznych proponuje się stawkę 700 zł (!) to jest ponad 2 razy tyle, co dla wyrobu nowatorskiego.

W naszej ocenie propozycja opodatkowania płynów do papierosów elektronicznych powinna być dokładnie odwrotna i stanowić maksymalnie 50% stawki przyjmowanej dla wyrobu nowatorskiego, a więc nie więcej niż 0,15 zł za mililitr, tj. 150 zł za litr płynu do papierosów elektronicznych zawierającego nikotynę. Wprowadzenie takiego podatku powinno wszakże być etapowane w taki sposób, że stawka podatku akcyzowego w roku 2019 wyniesie 0 zł, 2020 wyniesie 0,05 zł za mililitr (50 zł za litr), w roku 2021 wyniesie 0,10 zł za mililitr (100 zł za litr) a w roku 2022 osiągnie kwotę docelową 0,15 zł za mililitr (150 zł za litr), która obowiązywałaby w kolejnych latach. Uzasadnieniem dla niższej o 50% stawki dla płynu do papierosów elektronicznych w stosunku do wyrobów nowatorskich jest: (a) brak tytoniu w wyrobie, a tym samym jeszcze mniejsza szkodliwość wdychania pary zawierającej nikotynę, (b) początkowe stadium rozwoju branży papierosów elektronicznych, a co za tym idzie mniejsza zasobność kapitałowa, organizacyjna w stosunku do Big Tobacco, (c) dostępność produktu zawierającego nikotynę zdecydowanie mniej szkodliwego od palenia tytoniu dla przeciętnego Kowalskiego, a nie skazanie go na drogi, ekskluzywny wyrób nowatorski oferowany wyłącznie przez Big Tobacco

Ad b) Projekt przewiduje znaczący wzrost cen opakowania jednostkowego płynu do papierosów elektronicznych. Koszt ten spowoduje drastyczny wzrost cen dla konsumentów. Zakładając utrzymanie stawki 0,70 zł za 1 ml, prawdopodobnie byłby to najwyższy szok cenowy spowodowany wprowadzeniem

² <http://www.wirtualnemedia.pl/arttykul/epapieros-iqos-philip-morris-alternatywa-dla-tradycyjnych-papierosow>

³ OBWIESZCZENIE MINISTRA ROZWOJU I FINANSÓW z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie średniej ważonej detalicznej ceny sprzedaży papierosów oraz średniej ważonej detalicznej ceny sprzedaży tytoniu do palenia w roku Monitor Polski z 20 lutego 2017 r. poz. 210.

elektronicznych zawierających nikotynę powinno zostać odroczone przynajmniej do 1 stycznia 2019 r. W naszej ocenie producenci wyrobów nowatorskich (obecnie IQOS) zawierających tytoń i stanowiących realny substytut palenia tytoniu mogą być w stanie sprostać wymaganiom Projektu w przeciwieństwie do producentów płynów do papierosów elektronicznych zawierających nikotynę.

W naszej ocenie decydując się na wprowadzenie opodatkowania podatkiem akcyzowym płynów do papierosów elektronicznych zawierających nikotynę zasadnym byłoby wprowadzenie od 1 stycznia 2019 r. zerowej stawki akcyzowej. Oznaczałoby to, że rok 2018 r. byłby rokiem na przygotowanie składów podatkowych tak, aby wszyscy przedsiębiorcy byli gotowi na wejście w życie podatku od 1 stycznia 2019 r. Zerowa stawka akcyzowa pozwoliłaby przedsiębiorcom, organom skarbowym i konsumentom na przygotowanie się do zapłaty podatku. Powyższe byłoby zgodne z podstawowymi zasadami Konstytucji dla biznesu zaprezentowanej przez Wicepremiera ministra finansów Mateusza Morawieckiego na Kongresie 590 w Jasionce w dniu 18 listopada 2016 r. w zakresie pewności prawa i uwzględniania interesów małych i średnich przedsiębiorstw.

3. Stawka podatku akcyzowego

Kwestią budzącą zasadnicze wątpliwości prawne jest wysokość stawki podatku akcyzowego na płyn do papierosów elektronicznych, którą projektodawca określił na 0,7 zł za każdy mililitr (700 zł za 1 litr płynu). Wątpliwości te wynikają z kilku powodów tj.:

- (a) nieuzasadnionego, preferencyjnego sposobu opodatkowania wyrobów nowatorskich produkowanych przez globalnych graczy na rynku wyrobów tytoniowych;
- (b) znaczącym – 7 zł wzrostem cen jednostkowego opakowania zawierającego 10 ml płynu do papierosów elektronicznych.

Ad a) Obecnie na polskim rynku znajduje się jeden wyrób nowatorski, o którym mowa w Projekcie IQOS oferowany przez globalny koncern PMI. Pozostałe koncerny tytoniowe oferują na świecie inny wyroby nowatorskie BAT- produkt o nazwie 'glo' oraz JTI produkt o nazwie 'ploom tech'. Produkty te, to urządzenia elektroniczne, które mają na celu dostarczenie nikotyny w formie pary na skutek podgrzania tytoniu (w kapsułkach, kartridżach, etc.) bez jego spalania (tzw. technologia „heat-not-burn”). Koncerny tytoniowe przewidują, że produkty tego typu zastępować będą klasyczne papierosy. Produkty te są

Zgodnie z raportem Fundacji Republikańskiej¹- uzyskanie zezwolenia akcyzowego na prowadzenie składu podatkowego lub uzyskania statusu zarejestrowanego odbiorcy wymaga technicznego przygotowania miejsca produkcji, magazynowania i wydania e-papierosów, a także odpowiedniego wyposażenia (np. legalizowane wagi i zabezpieczenia). Koszt dostosowań dla uzyskania takiego zezwolenia dla podmiotów średniej wielkości to 50-100 tys. zł.

- Zabezpieczanie akcyzowe zazwyczaj stanowi miesięczną wartość akcyzy danego podmiotu jaka podlega zawieszeniu. W przypadku niewielkiego podmiotu z branży e-papierosów sprzedającego około 1250 l miesięcznie (co stanowi ok. 5 proc. udziału w rynku), wysokość wymaganego zabezpieczenia wynosiłaby 250-300 tys. zł (przy założeniu stawki 20 groszy/1 ml). W praktyce bardzo trudne jest uzyskanie takiej gwarancji bankowej przez niewielkie podmioty gospodarcze. Przedsiębiorcy musieliby składać zatem zabezpieczenie w gotówce lub płacić akcyzę z góry, co wymagałoby dodatkowego finansowania (kredyt bankowy). Specyfika działania rynku jest taka, że od momentu wyprodukowania lub importu płynu do papierosów elektronicznych do otrzymania zapłaty z jego sprzedaży mija zazwyczaj do 3 miesięcy. Połączenie tego z obowiązkiem zapłaty akcyzy z góry stwarzałoby zagrożenie dla utrzymania płynności finansowej wielu przedsiębiorstw.
- Obsługa podatku ze strony przedsiębiorcy Inne obowiązki dotyczyłyby stosowania systemu elektronicznego EMCS, służącego do dokumentowania przemieszczania wyrobów akcyzowych, wypełniania wymogów sprawozdawczości akcyzowej i kontaktów z władzami podatkowymi, co wymagałoby zatrudnienia osoby na cały etat. Osoba taka, aby wypełniać poprawnie swoje obowiązki musi dysponować odpowiednią wiedzą i doświadczeniem praktycznym. Roczny koszt zatrudnienia takiego specjalisty to ok. 100 tys. zł. W praktyce osoby mniej wykwalifikowane nie są w stanie wykonywać takich obowiązków, a ich outsourcing nie jest możliwy ze względu na specyficzne ryzyka oraz specyfikę rozliczania akcyzy.

Powyższe okoliczności powinny być brane pod uwagę tworząc regulacje dla całego sektora, a nie tylko dla największych graczy na rynku. W naszej ocenie Projekt powinien wejść w życie od 1 stycznia 2018 r. w stosunku do wyrobów nowatorskich, lecz jego wejście w życie w stosunku do płynów do papierosów

¹ <http://fundaciarepublikanska.org/2016/12/akcyza-e-papierosy/>

Mając na uwadze powyższe uważamy, że definicja płynu do papierosów elektronicznych powinna obejmować roztwór wykorzystywany w papierosach elektronicznych zawierający nikotynę i powinna brzmieć:

35) płyn do papierosów elektronicznych – roztwór zawierający nikotynę wykorzystywany w papierosach elektronicznych,

Taki roztwór podlega notyfikacji wobec Inspektora ds. Substancji Chemicznych, definicja byłaby spójna z Dyrektywą, ustawą o ochronie zdrowia oraz rozsądkiem w zakresie opodatkowania podatkiem akcyzowym, dotychczas nieopodatkowanych substancji chemicznych i ich mieszanin.

2. Wprowadzenie podatku akcyzowego na płyn do papierosów elektronicznych

Wprowadzeniu podatku na nowe wyroby zawsze winna towarzyszyć refleksja w zakresie skutków dla podatników, ich możliwości organizacyjnych, technicznych i finansowych. Wydaje się, że Projekt określając datę wejścia w życie na 1 stycznia 2018 r. bierze pod uwagę wyłącznie interesy koncernów tytoniowych z ugruntowaną, wieloletnią pozycją na rynku, nie uwzględniając w najmniejszym stopniu interesów nowych przedsiębiorców z sektora papierosów elektronicznych.

Należy podkreślić, że skutkiem wejścia w życie Projektu będzie konieczność przygotowania składów podatkowych, a tym samym dostosowanie budynków i pomieszczeń do ich wymogów. Powyższe oznacza inwestycje oraz czas niezbędny na dokonanie wszelkich uzgodnień i uzyskanie pozwoleń. Takie czynności zależnie od skali działalności przedsiębiorstwa, współpracy z lokalną administracją skarbową mogą zająć około 12 miesięcy. Obok kwestii organizacyjnych konieczne jest zgromadzenie kapitału stanowiącego zabezpieczenie podatkowe, które może wynosić nawet kilka milionów złotych dla przedsiębiorcy. Powyższe oznacza, że obowiązek podatkowy na dzień 1 stycznia 2018 r. będzie mogło spełnić tylko kilka największych podmiotów, najczęściej z kapitałem zagranicznym działających od lat na rynku wyrobów tytoniowych, które także od lat prowadzą składy podatkowe w Polsce. Podmioty te zatrudniają wielu doradców podatkowych wyspecjalizowanych w podatku akcyzowym i dzięki temu dysponują istotną przewagą merytoryczną i techniczną w zakresie podatku akcyzowego. Co więcej podmioty z sektora papierosów elektronicznych najczęściej są małymi i średnimi przedsiębiorcami, którzy w ostatnim czasie na skutek implementacji Dyrektywy poniosły istotne nakłady inwestycyjne związane z notyfikacją produktów (Inspektorat ds. Substancji Chemicznych), wprowadzeniem nowych opakowań, oznaczeń i linii produkcyjnych do rozlewania, stosownie do zmian w ustawie o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. 2016 poz. 1331) będących wynikiem implementacji Dyrektywy.

ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, która stanowi, że pojemnik zapasowy to naczynie z płynem zawierającym nikotynę (...). Skorelowanie definicji w różnych aktach rangi ustawowej jest pożądane z punktu widzenia spójności systemu prawa. Taka korelacja byłaby także zgodna z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/40/UE z dnia 3 kwietnia 2014 r. („Dyrektywa”) odnoszącą się do wyrobów tytoniowych i powiązanych wyrobów.

Niezależnie od powyższego należy zwrócić uwagę na dwie równie istotne kwestie formalne. Projektodawca definiując bazę wykorzystywaną w papierosach elektronicznych wskazał, że jest to roztwór zawierający glikol i glicerynę. Należy zwrócić uwagę, że na rynku dostępny jest szereg rodzajów glikoli np. glikol monopropylenowy, polipropylenowy, etylenowy, dietylenowy, polietylenowy i inne. Niektóre z tych substancji są szkodliwe dla zdrowia i nie mogą w ogóle być stosowane. Na rynku gliceryny również występują różne jej rodzaje (np. naturalna, syntetyczna) oraz różne poziomy czystości. Niektóre rodzaje gliceryn także nie powinny być stosowane jako składnik bazy do papierosów elektronicznych. Dodatkowo gliceryna i glikol są powszechnie stosowane w przemyśle spożywczym, farmaceutycznym i kosmetycznym i są łatwo dostępne dla konsumentów. Substancje te są oferowane przez sklepy chemiczne, apteki i inne. Z uwagi na dużą dostępność tych substancji i łatwość wykonania roztworu stosowanego w elektronicznych papierosach zawierających glikol lub glicerynę, który nie zawiera nikotyny można stwierdzić, że praktycznie każdy obywatel może wytworzyć taki produkt kupując składniki np. w aptece. Spowoduje to powstanie szarej strefy oraz sięganie przez konsumentów po wyroby niewiadomego pochodzenia, produkowane w niekontrolowanych warunkach, a podmioty, które miałyby stosować się do wytycznych ustawy akcyzowej będą dyskryminowane przez ustawę akcyzową. Służby nie będą w stanie zapobiec wprowadzania do obrotu nieopodatkowanych wyrobów. W efekcie planowana regulacja przyniesie skutek odwrotny do zamierzonego – powstanie szarej strefy, powstanie nieuczciwej konkurencji i dyskwalifikacja legalnie działających producentów e-liquidów. Istnieje poważne ryzyko samodzielnego tworzenia płynu przez konsumentów z surowców do tego nieprzeznaczonych (np. przemysłowy glikol czy gliceryna).

Nie jest jasne, w jaki sposób dochodziłoby do określenia roztworu glikolu i gliceryny przeznaczonych do papierosów elektronicznych i innych celów. Jeżeli intencją ustawodawcy byłoby objęcie akcyzą substancji chemicznych i ich mieszanin także w sklepach spożywczych i chemicznych, producentów i importerów gliceryny i glikolu, to nie można wykluczyć drastycznej podwyżki cen tych surowców dla innych konsumentów niemających nic wspólnego z sektorem papierosów elektronicznych. Powyższe postanowienie ustawy i ich interpretacja stanowiłyby fundamentalną zmianę na rynku surowców chemicznych dla sektora kosmetycznego, spożywczego i farmaceutycznego. Wiele państw europejskich zdecydowało się na objęcie podatkiem akcyzowym wyłącznie płynów zawierających nikotynę (np. Włochy).